

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 39 Stemmer.

Første Viceformand (Hage): Lovforslaget vil nu blive oversendt til Folketinget.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Tredie Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 139 af 27. Maj 1908 om Styrelsen af Kolonierne i Grønland.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 1898).

Der var intet Ændringsforslag stillet.

Første Viceformand (Hage): Ogsaa til Behandlingen af dette Lovforslag udkræves Tingets Samtykke. Hvis ingen udtaler sig derimod, vil jeg betragte dette som givet. (Ophold). Det er givet.

Lovforslaget i dets Helhed sattes til Forhandling.

Brandes: Det Mindretal, hvortil jeg hører, staar tvivlende overfor det foreliggende Lovforslags Betimelighed og Nytte. Lovforslaget gaar ud paa en Ændring af den Lov af 27. Maj 1908, som ordnede Styrelsen af Kolonierne i Grønland. Denne Lov havde to Hovedformaal. Det ene var at give Grønlænderne en Art Selvstyre — dette skal jeg ikke komme ind paa, da dette Formaal slet ikke berøres af det nu foreliggende Lovforslag. Det andet Hovedformaal var at adskille Handelen og Administrationen. Loven bestemte, at der skulde være to sideordnede Myndigheder, en Direktør for de grønlandske Anliggender og en Handelschef, der for sin Del og uafhængigt af Direktøren skulde træffe alle Anordninger med Hensyn til Monopolhandelen, med Hensyn til, hvad der skulde sælges i Grønland, og hvad der fra Grønland skulde sælges her til Landet. Denne Lov forelagdes af den daværende Indenrigsminister Berg, som ansaas for særlig kyndig i grønlandske Anliggender, fordi han var den eneste Indenrigsminister, der nogen Sinde havde besøgt Grønland. Han havde foretaget en Rejse derop, Sommeren for-

inden Loven blev forelagt, og derved sat sig ind i de grønlandske Anliggender. Desuden havde han en Kommission at støtte sig til. Denne, hvori bl. a. den nuværende Handelsminister og en tidligere Handelsminister sad, var kommen til det Resultat, at Handelen og Administrationen burde og maatte adskilles, for at de grønlandske Anliggender kunde faa den behørig Fremme. Endelig havde der for dette ogsaa været en Opinion, som i Rigsdagen var kommen til Orde under forskellige tidligere Forhandlinger. Det Lovforslag, som Indenrigsminister Berg forelagde, fik en forholdsvis let Gang gennem Tingene. I Folketinget skærpede man Bestemmelsen om Adskillelsen af Handel og Administration, idet man forlangte, at den skulde være gennemført 3 Aar efter, at Lovforslaget var blevet til Lov. Man skærpede overhovedet Bestemmelserne noget. Ordfører i Folketinget var et Medlem, der ansaas for kyndig i grønlandske Anliggender, nemlig det daværende Medlem fra Esbjerg, Kommandør Bluhme, der havde besøgt Grønland og havde megen Interesse for grønlandske Forhold. Lovforslaget vedtoges saa af Folketinget, og det kom til Landstinget, hvor det blev vel modtaget og ikke undergik nogen Ændring. Ordfører her i Tinget var Etatsraad Tolderlund, der ansaas for særlig handelskyndig. Han anbefalede i stærke Ord og med forskellige Eksempler Adskillelsen mellem de to Dele af den grønlandske Styrelse.

Nu, netop som denne Adskillelse skal endelig ordnes, kommer Indenrigsministeren til os med et Lovforslag, som gaar ud paa, at Handelschefen ikke skal være sideordnet, men ganske underordnet den administrerende Direktør, og desuden skulle i øvrigt ogsaa kultusministerielle Anliggender henlægges under ham. Handelschefen skal nu kun være, hvad man kan kalde en handelskyndig Medhjælper, Direktøren skal træffe alle Bestemmelser om Sagerne.

Naar man saa spørger om Grunden til, at denne Ordning nu skal træffes, er egentlig Svaret kun dette, at de to Embeder eller rettere de to Embedsmænd ikke kunne enes i de Forhold, hvor deres Administrationer gribe ind i hinanden — noget, som man i og for sig vidste, den Gang den gældende Lov blev forelagt, maatte indtræffe. Den højtærede Minister klagede ved anden Behandling her i Tinget — han havde ikke været til Stede ved første Behandling og havde derfor ikke haft Lejlighed til at udtale sig om Lovforslaget — over, at han var saa uhyre vanskelig stillet